

**DIALEG INTRARWANDÈS (DIR'06) I RECONeixEMENT VICTIMES
CATALANES I ESPANYOLES A RWANDA I RD CONGO**

Quan es parla de Rwanda la informació sol centrar-se en l'anomenat genocidi del 94. Cada cop és més conegut, i acceptat, que el detonant d'aquestes matances va ser l'atemptat que va acabar amb la vida dels dos presidents hutus de Rwanda i Burundi, com a culminació d'una invasió militar de l'any 1990 que va causar innumbrables víctimes. Cada cop és més conegut, i acceptat que des del 1990, durant l'any 1994 i després del 94 hi ha hagut **cents de mils de víctimes rwandeses, hutus, tutsis i twas**, la majoria població civil innocent. Cada cop és més conegut, i acceptat que l'exèrcit rwandès, entre d'altres, ha envaït per dues vegades la veïna RD Congo causant cents de mils de víctimes no només rwandeses, sinó **també congolese**s (nombroses organitzacions internacionals i la pròpia ONU parlen de més de 4 milions i mig de víctimes directa o indirectament causades per aquest conflicte des del 1998, només a la RD Congo). Cada cop és més conegut, i acceptat, que darrera aquesta tragèdia, la que ha causat més víctimes des de la segona guerra mundial, hi ha importants interessos geopolítics, geoeconòmics i geoestratègics sobre aquesta zona d'Àfrica. Aquesta tragèdia, que encara avui desplega els seus efectes sobre Àfrica Central, ha causat la pèrdua de set milions de vides humanes –entre les quals es troben els catalans **Joaquim Vallmajó** i **Flors Sirera**, entre d'altres espanyols, rwandesos i congolesos- en circumstàncies particularment doloroses, destruint el teixit social, econòmic i mediambiental.

La resolució del conflicte rwandès es presenta com a peça clau per tota Àfrica Central. Entre el 4 i el 7 de juny passat es reuniren al Masnou **19 personalitats rwandeses** que representen diferents visions i posicions ètniques, polítiques, militars i socials de Rwanda. Mitjançant aquest Diàleg aspiren conjuntament a portar solucions viables i duradores per les generacions actuals i futures de Rwanda.

“Hem analitzat les arrels profundes de la tragèdia de Rwanda: l'absència d'Estat de Dret i de la seva aplicació efectiva; la institucionalització de la violència per gestionar, controlar i conservar el poder; la impunitat endèmica i banalització del crim, la por i absència de diàleg; la ingerència negativa de les potències exteriors i institucions internacionals. Proposem, doncs, posar efectivament en funcionament els principis d'un Estat de Dret i vetllar pel respecte al dret a la vida humana, a la que es troben íntimament lligats els altres drets fonamentals; generar un Diàleg Inter-Rwandès altament inclusiu, on s'assumeixin globalment garanties polítiques i democràtiques i de seguretat, i es creï una Comissió de Veritat, Justícia i Reconciliació que permetin transformar positivament el conflicte a Rwanda i, per extensió, a la RD del Congo i Àfrica Central”. Síntesi de conclusions d'aquest Procés de Diàleg.

Veure informe complet de conclusions a: http://www.veritarwandaforum.org/dialeg/DIR06_cat.pdf.

A la cloenda d'aquest Diàleg van assistir les famílies Vallmajó, Sirera i Uzcudún en representació de les víctimes, on el Conseller de Relacions Institucionals de la Generalitat de Catalunya va fer un Reconeixement Institucional en favor de totes elles. (Declaració Institucional Conselleria i galeria fotos: http://www.veritarwandaforum.org/imagenes_familias.htm).

Conèixer la veritat, especialment la veritat ocultada, és essencial per resoldre pacíficament i satisfactoriament els conflictes. Aquesta veritat ocultada ha de ser investigada, per acabar amb la impunitat de la que gaudeixen els criminals que acaben amb vides humanes innocents moguts per interessos inconfessables, però després ha de ser dialogada, per poder construir horitzons nous a partir d'una base assumida per la immensa majoria de la població.

- **Josep Mª Bonet**, President del Grup d'Empordanesos i Empordaneses per la Solidaritat (GEES).
- **Jordi Palou-Loverdos**, advocat i mediador en conflictes, facilitador responsable del DIR'06 i representant legal de les víctimes a Rwanda i la RD Congo.

amb el suport de:

